NORAKSTS
Lieta Nr. C11084014
C-0**212**-15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2015. gada 19. janvārī

Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne
ar tiesas sēdes sekretāri R. Verdenfēlu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.**

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2014. gada 5. augustā saņemta prasītājas /pers. A/ (turpmāk-prasītāja) maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk-atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimusi /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka pušu kopdzīves laikā 2009. gada 1. jūlijā piedzimusi meita /pers. C/. Bērna tēvs ir atbildētājs /pers. B/. 2011. gada augustā atbildētājs no ģimenes aizgājis. Uzturlīdzekļus meitas uzturam nedod vispār.

Prasītāja lūgusi no atbildētāja piedzīt meitas uzturam 80 EUR mēnesī līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Prasītāja lūgusi noteikt nekavējošu uzturlīdzekļu piedziņu, sākot ar prasības iesniegšanas dienu.

Tiesā 2014. gada 3. septembrī saņemts atbildētāja paskaidrojums par celto prasību, kurā atbildētājs norādījis, ka prasību atzīst daļēji. Norādījis, ka par meitu rūpējas, apmaksājot bērnudārzu, kur meita atrodas no 9.00 līdz 19.00 katru darba dienu, bet nedēļas nogalēs meita ir pie viņa. Visas drēbes pērkot viņš. Vedis bērnu uz teātri, zooloģisko dārzu un dabas takām. Bērns dzīvo ofisā „/Nosaukums/" /adrese/. Par to maksāt nevēlas. Lūdzis tiesu nodot bērnu viņa aprūpē un apgādībā.

Ar tiesneses 2014. gada 10. septembra lēmumu nolemts lietu iztiesāt atklātā tiesas sēdē.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja spēkā uz prasības pieteikumā minētajiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem. Papildus paskaidroja, ka atbildētājs maksā par bērnudārzu, ir nopircis meita zābakus un jaku. Bet minētā summa neatbilst valstī noteiktajam minimālajam uzturlīdzekļu apmēram. Kopš pagājušās tiesas sēdes nav devis naudas līdzekļus vispār. Atbildētājs atstāj bērnu vecmāmiņai, lai varētu teikt, ka meita ir dzīvojusi pie viņa, bet patiesībā ir tā, ka pa dienu bērnu neviens īsti nepieskata, viņa tur dzīvojas viena pati kopā ar vecmāmiņu, jo tā ir ērtāk. Vecmāmiņa arī viņu nodrošina ar pārtiku.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību neatzina. Paskaidroja, ka ir iedevis prasītājai 10 EUR meitas Ziemassvētku dāvanai. Oktobrī meita pie viņa ir bijusi 13 dienas. Neredz nekādu vajadzību dot naudu prasītājai, ja 13 dienas bērns dzīvojis pie viņa. Ir pircis meitai ziemas zābakus, jaku, zeķbikses. Novembrī meita dzīvojusi pie viņa 14 dienas, decembrī - 18 dienas. Pietiekami daudz bērns dzīvo pie viņa un par bērnu rūpējas. Maksā arī par bērnudārzu vidēji 40 EUR mēnesī. Bērnu vedis pie zobārsta. Strādā SIA /Nosaukums A/ un saņem 360 EUR mēnesī. Bērns ikdienā pārsvarā dzīvo pie mātes.

Motīvu daļa

Tiesa, uzklausot prasītāju un atbildētāju un pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Ar meitas /pers. C/ dzimšanas apliecības kopiju (lietas 8. lapa) prasītāja pierādījusi, ka meita uz lietas izskatīšanas dienu ir piecus gadus veca.

No minētās dzimšanas apliecības kopijas konstatējams, ka par bērna māti ir reģistrēta prasītāja, bet par bērna tēvu ir reģistrēts atbildētājs.

Tiesai nav šaubu par to, ka pušu meita dzīvo kopā ar prasītāju, tādējādi atrodoties viņas aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētājs nav cēlis iebildumus pret šo prasībā norādīto faktu.

Tiesa atzīst, ka visi iepriekš minētie, lietā konstatētie fakti veido likumīgu un pietiekošu pamatu prasītājas tiesībām uz prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, jo saskaņā ar Civillikuma 179. pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumu Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2. punktu sākot ar 2014. gada 1. janvāri minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros noteikta 320 *euro*.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumos Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" sākot no 2015. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros noteikta 360 *euro*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003. gada 1. jūlija noteikumiem Nr. 348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt ik mēnesi minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (25 % no 320 EUR =0,25x 320 EUR = 80 EUR, 25 % no 360 EUR=0,25x360EUR=90 EUR) bērnam līdz septiņu gadu vecumam mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa sākot ar 2014. gada 1. janvāri līdz 2014. gada 31. decembrim ir 80 EUR, bet sākot ar 2015. gada 1. janvāri – 90 EUR.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja meitas uzturam valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus ik mēnesi. Tādēļ tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes atbildētāja spēju uzturēt bērnu un viņa mantiskā stāvokļa izvērtējumam, un no atbildētāja nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs nepilngadīgās meitas uzturam nav saistāms un samērojams ne ar atbildētāja mantisko stāvokli, ne atbildētāja spējām uzturēt bērnu, ne ar bērna vajadzībām.

Atbildētājs savā rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka prasību atzīst daļēji, taču tiesas sēdē norādīja, ka prasību neatzīst.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmās daļas noteikumiem katrai pusei jāpierāda tie fakti, ar kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa atbildētāja iebildumus pret prasību atzīst par nepamatotiem un nepierādītiem.

Atbildētājs ir pierādījis, ka apmaksā meitai bērnudārzu apmēram 40 EUR mēnesī. Minēto faktu tiesas sēdē prasītāja nenoliedza.

Taču atbildētājs nav pierādījis, ka papildus bērnudārza apmaksai sniedz bērnam nepieciešamos uzturlīdzekļus vēl 40 EUR apmērā.

Atbildētājs, apgalvojot, ka pietiekošā apmērā rūpējas par meitu, iesniedzis maksājumu čekus, no kuriem redzams, ka 2014. gada augustā viņš iztērējis 60,98 EUR. Atbildētājs norādījis, ka uz bērna uzturu attiecināmi 56,85 EUR.

Tiesa nepiekrīt, ka atbildētāja izdevumi šādā apmērā būtu izlietoti bērna uzturam. No maksājumu čeka (lietas 16. lapa) redzams, ka pirkti divi saldējumi pa 1 l, šokolādes dzēriens 400 g, divu veidu konfektes, Smiltenes siers180 g, desa 300 g, sviests 180 g, jogurts 900 g, rotaļlietu komplekts, kopā par 14,99 EUR. Pie apstākļiem, ka atbildētājs dzīvo kopā ar māti, tad tikai trešā daļa no 13,53 EUR, t.i., 4,51 EUR būtu attiecināmi uz bērna uzturu, bet pavisam pēc šī čeka uz bērna uzturu attiecināmi 5,98 EUR. Tāpat tiesa nepiekrīt, ka uz bērna uzturēšanu būtu attiecināmi izdevumi par suvenīru iegādi. Līdz ar to tiesa piekrīt, ka atbildētājs bērna uzturam 2014. gada augustā izlietojis 40,93 EUR. Atbildētājs pierādījis, ka 2014. gada septembrī izlietojis 32,35 EUR, pērkot bērnam apģērbu un vedot bērnu uz teātri.

Taču atbildētājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu tam, kādus līdzekļus bērna uzturam izlietojis 2014. gada oktobrī, novembrī, decembrī un 2015. gada janvārī.

Tāpat tiesa apšauba atbildētāja izlietoto līdzekļu lietderību mīkstās rotaļlietas iegādei 7,99 EUR apmērā, jo viņš ir iesniedzis tikai vienu čeku, kas apliecina pārtikas iegādi. Atbildētājs nav pierādījis, ka ar prasītāju tiek apspriests jautājums par to, kas nepieciešams bērna uzturam, kādu lietu iegāde ir prioritāra, jo tikai vecāks, pie kā bērns ikdienā dzīvo, vislabāk zina, kas bērnam nepieciešams un kādā secībā iegādājams bērna uzturam nepieciešamais.

Atbildētājs nav pierādījis arī apgalvoto par to, ka pusi no laika 2014. gada oktobrī, novembrī un decembrī bērns būtu dzīvojis pie viņa.

Līdz ar to tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka atbildētājs nedod nepieciešamos uzturlīdzekļus meitas uzturam valstī noteiktajā minimālajā 80 EUR apmērā ik mēnesi.

Tiesa atzīst, ka pie minētiem apstākļiem, izvērtējot lietā esošos un pārbaudītos rakstveida pierādījumus to kopumā, prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā. No atbildētāja prasītājas labā bērna – meitas /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi līdz 2014. gada 31. decembrim 80 EUR apmērā, bet sākot ar 2015. gada 1. janvāri 90 EUR apmērā ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama nekavējoši ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā 2014. gada 5. augustu.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja lūgums nodot bērnu viņa aprūpē un apgādībā atstājams bez tiesiskas izlemšanas. Strīds par bērna dzīvesvietas noteikšanu ir risināms prasības tiesvedības kārtībā atbilstoši Civilprocesa likumā noteiktajai kārtībai. Taču atbildētājs šādu lūgumu ietvēris savā paskaidrojumā, neievērojot prasības tiesvedības noteikumus. Līdz ar to nav tiesiska pamata tā izlemšanai.

Vienlaicīgi tiesa norāda, ka atbildētājs ir tiesīgs risināt strīdu ar prasītāju par bērna dzīvesvietas noteikšanu, noformējot prasību atbilstoši Civilprocesa likumā noteiktajai kārtībai.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu un matemātisku aprēķinu ir nosakāma 154,50 EUR apmērā (80 EURx5 mēn.=400 EUR; 90 EURx7 mēn.=630 EUR;400 EUR+630 EUR=1030 EUR; 15 % no 1030=0,15x1030 EUR=154,50 EUR), bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā ir 9,84 EUR (lietas 2. lapa).

Tādējādi no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 154,50 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 9,84 EUR, kopā 164,34 EUR, jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem ir atbrīvota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par valsts ienākumos piedzītajiem tiesas izdevumiem 164,34 EUR apmērā - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. pantu, Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 97., 193., 204.1 pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, 440. [2], 440. [3] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt pilnībā prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimusi /datums/, uzturam līdz 2014. gada 31. decembrim 80 EUR (astoņdesmit *euro)*, bet sākot ar 2015. gada 1. janvāri 90 EUR (deviņdesmit *euro*) ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoši, sākot ar 2014. gada 5. augustu.

Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 154,50 EUR (simt piecdesmit četrus *euro* 50 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 9,84 EUR (deviņus *euro* 84 centus), kopā 164,34 EUR (simt sešdesmit četrus *euro* 34 centus).

Noteikt atbildētājam /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015. gada 26. janvārī.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var pārsūdzēt puses, bet spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos var pārsūdzēt atbildētājs Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pilna teksta sastādīšanas dienas – 2015. gada 26. janvāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Cēsu rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

Cēsīs 26. 01. 2015.